

Δελτίο Τύπου

20/03/2023

Μελέτη EY και IOBE

Η συνεισφορά των ευρωπαϊκών πηγών άμεσης χρηματοδότησης στην οικονομική ανάπτυξη της Ελλάδας

- Την περίοδο 2014-2020, η Ελλάδα άντλησε €1,7 δισ. από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», €44,6 εκατ. από το “LIFE” και €42,5 εκατ. από το “Erasmus+”
- Στην 5^η, 8^η και 16^η θέση αντίστοιχα ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε., με βάση το ύψος χρηματοδότησης προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα
- Συγκριτικά χαμηλή η συμμετοχή των ελληνικών ιδιωτικών επιχειρήσεων

Μελέτη για την πορεία υλοποίησης των **ευρωπαϊκών προγραμμάτων άμεσης χρηματοδότησης στην Ελλάδα κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020**, εκπόνησαν η **EY Ελλάδος** και το **Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)**. Η μελέτη, η οποία τελεί υπό την αιγίδα της **Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση**, εξετάζει τον βαθμό στον οποίο η Ελλάδα αξιοποίησε τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από αυτά τα προγράμματα, διερευνά ποσοτικά τα ευρύτερα οφέλη για την ελληνική οικονομία και καταλήγει σε μια δέσμη προτάσεων για την ενίσχυση της συμμετοχής των εγχώριων επιχειρήσεων στα προγράμματα άμεσης χρηματοδότησης.

Η μελέτη επικεντρώνεται στα τρία βασικά προγράμματα άμεσης χρηματοδότησης της προηγούμενης **προγραμματικής περιόδου, 2014-2020**: τα προγράμματα «**Ορίζοντας 2020**», «**LIFE**» και «**Erasmus+**», τα οποία παρείχαν σημαντικούς πόρους για περιοχές αυξημένης σημασίας, όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η καινοτομία, η ενεργειακή μετάβαση και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Με βάση τα ευρήματα, η Ελλάδα κατατάσσεται αρκετά υψηλά στην αξιοποίηση των πόρων από τα προγράμματα άμεσης χρηματοδότησης, με βάση το ύψος χρηματοδότησης προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Εισόδημα κάθε χώρας της Ε.Ε. (**5^η, 8^η και 16^η θέση, αντίστοιχα, ανά πρόγραμμα**). Ωστόσο, το μερίδιο αξιοποίησης των πόρων από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις είναι σχετικά χαμηλό στην Ελλάδα, ενώ παρατηρείται και υψηλή συγκέντρωση των χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής.

Τα ευρήματα της μελέτης παρουσιάστηκαν στη διάρκεια κοινής συνέντευξης τύπου των δύο οργανισμών, με τη συμμετοχή των κ.κ. **Γιώργου Παπαδημητρίου**, Διευθύνοντος Συμβούλου της EY Ελλάδος, **Νίκου Βέττα**, Γενικού Διευθυντή του IOBE και Καθηγητή Οικονομικών στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Βασίλη Τσιάμη**, Associate Partner, Τμήμα Συμβούλων Εταιρικής Στρατηγικής και Συναλλαγών της EY

Ελλάδος, και **Svetoslav Danchev**, Υπεύθυνου Τμήματος Μικροοικονομικής Ανάλυσης και Πολιτικής του IOBE. Στη συνέντευξη τύπου συμμετείχε, επίσης, ο **κ. Ιάκωβος Γιακουμής**, Ιδρυτής και CEO της Monolithos Catalysts & Recycling Ltd., εταιρείας που εξετάστηκε στη μελέτη ως επιτυχημένο case study αξιοποίησης κοινοτικών χρηματοδοτικών εργαλείων.

Την παρουσίαση της μελέτης προλόγισε σε μήνυμά του από τις Βρυξέλλες, ο **Πρέσβης Ιωάννης Βράιλας**, Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος σημείωσε ότι η βέλτιστη αξιοποίηση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ε.Ε. και η πλήρης απορρόφηση των διαθέσιμων για τη χώρα μας ευρωπαϊκών πόρων, αποτελεί κυρίαρχη προτεραιότητα της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στην Ε.Ε. Ειδικότερα για τις επιχειρήσεις, η απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων είναι εξόχως σημαντική. Στόχος είναι η χρηματοδότηση στρατηγικών έργων, η τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της ελληνικής παραγωγής και η υλοποίηση εθνικών πολιτικών, οι οποίες αφ' ενός δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη καινοτομίας και τεχνολογιών αιχμής στη χώρα μας, αφ' ετέρου συμβάλουν στην παροχή των λεγόμενων ευρωπαϊκών δημόσιων αγαθών, όπως η δράση για το κλίμα. Ο ίδιος προσωπικά ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος, καθώς και οι αρμόδιοι συνεργάτες του, βρίσκονται πάντα στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να ενημερώσουν για τα διάφορα ευρωπαϊκά προγράμματα και να διευκολύνουν την προσπάθεια άντλησης χρηματοδότησης προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και, κατ' επέκταση, της κοινωνίας.

Συγκριτικά χαμηλό το μερίδιο των ιδιωτικών επιχειρήσεων στην αξιοποίηση των πόρων

Κατά το 2014-2020, η χρηματοδότηση ελληνικών φορέων από το πρόγραμμα «**Ορίζοντας 2020**» για την προώθηση της **έρευνας και της καινοτομίας**, έφτασε τα **€1,7 δισ.** Συμμετείχαν **665 εγχώριες ιδιωτικές εταιρείες**, οι οποίες έλαβαν το 29,9% του συνόλου χρηματοδότησης – ποσοστό αισθητά χαμηλότερο από τη συμμετοχή των ιδιωτικών επιχειρήσεων στις συνολικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη στην Ελλάδα (40,2% το 2020, σε όρους εκτέλεσης). Το γεγονός αυτό υποδηλώνει ότι οι ελληνικές ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν είχαν εξετάσει και αξιοποιήσει επαρκώς το πρόγραμμα ως εργαλείο χρηματοδότησης, σε αντίθεση με τα δημόσια ερευνητικά ιδρύματα, τα οποία έχουν μεγαλύτερη τεχνογνωσία και εμπειρία στην αξιοποίηση τέτοιων πηγών, απορροφώντας, έτσι, αναλογικά περισσότερους πόρους. Καταγράφεται, επίσης, σημαντική συγκέντρωση της χρηματοδότησης (76,5%) στην Αττική.

Αντίστοιχα, από το πρόγραμμα “**LIFE**”, η Ελλάδα άντλησε **€44,6 εκατ.** άμεσης χρηματοδότησης για έργα σε θέματα κλιματικής αλλαγής και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Το 27,2% των χρηματοδοτούμενων φορέων ήταν ιδιωτικές επιχειρήσεις, με το 61,8% του συνόλου των χρηματοδοτούμενων φορέων να βρίσκονται στην Αττική. Τέλος, μέσω του προγράμματος “**Erasmus+**”, ελληνικοί φορείς συντόνισαν 188 έργα με συνολικό προϋπολογισμό €42,5 εκατ., εκ των οποίων μόλις το 14,7% συντονίστηκαν από εγχώριες επιχειρήσεις.

Πολλαπλασιαστικά οφέλη για τις ελληνικές επιχειρήσεις και την οικονομία

Η μελέτη αναλύει τα **σημαντικά οφέλη που δημιουργήθηκαν για τις επιχειρήσεις** που συμμετείχαν στα κοινοτικά προγράμματα άμεσης χρηματοδότησης, αλλά και τις **πολλαπλασιαστικές επιδράσεις που αυτά είχαν στο σύνολο της οικονομίας**, μέσα από την αυξημένη ζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες από άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με τα ευρήματα, η χρηματοδότηση των εγχώριων επιχειρήσεων μέσα από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» **δημιούργησε συνολικά περίπου €720 εκατ. σε όρους ΑΕΠ, κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020** (περισσότερα από €100 εκατ. ΑΕΠ ετησίως), υποστηρίζοντας **περίπου 2.300 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης** κατά μέσο όρο το ίδιο διάστημα.

Εάν, δε, οι ελληνικές επιχειρήσεις είχαν απορροφήσει από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» πόρους ανάλογους με το μέγεθος της οικονομίας της χώρας μας, η μέση επίδραση στο ΑΕΠ της Ελλάδας θα είχε ανέλθει στα €190 εκατ. ετησίως, ενώ το αποτύπωμα στην απασχόληση θα είχε διαμορφωθεί σε περίπου 4.200 θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Στην ίδια κατεύθυνση, η μελέτη εξετάζει και **τέσσερα case studies** ελληνικών εταιρειών που αξιοποίησαν επιτυχώς τα εξεταζόμενα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Προτάσεις για την ενίσχυση της αξιοποίησης των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων από τις ελληνικές επιχειρήσεις

Για την ενεργότερη συμμετοχή των εγχώριων ιδιωτικών επιχειρήσεων στα κοινοτικά προγράμματα άμεσης χρηματοδότησης και την ενίσχυση των δυνητικών θετικών επιδράσεων των προγραμμάτων αυτών στην οικονομία, η ΕΥ και το ΙΟΒΕ ανέπτυξαν δέσμη προτάσεων για αξιοποίηση από την ελληνική επιχειρηματική κοινότητα και Πολιτεία. Ενδεικτικά, οι προτεινόμενες πρωτοβουλίες αφορούν, μεταξύ άλλων, στην:

- ▶ Ενίσχυση του ρόλου των Εθνικών Σημείων Επαφής των προγραμμάτων άμεσης χρηματοδότησης, για την αποτελεσματικότερη ενημέρωση του ελληνικού επιχειρηματικού οικοσυστήματος
- ▶ Στήριξη της δημιουργίας «συστάδων καινοτομίας» – εντός και εκτός Ελλάδας – για την κοινή συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα έργα
- ▶ Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή/και εκπαίδευσης, με την υποστήριξη της Πολιτείας, κατά τα πρότυπα άλλων χωρών, από εξειδικευμένους επαγγελματίες, για την προετοιμασία προτάσεων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων άμεσης χρηματοδότησης
- ▶ Ενημέρωση των ιδιωτικών επιχειρήσεων σχετικά με τα οφέλη που προκύπτουν από τον συνδυασμό πηγών άμεσης και έμμεσης χρηματοδότησης (blended funding)
- ▶ Δημιουργία κουλτούρας στις ιδιωτικές επιχειρήσεις όσον αφορά στην άμεση χρηματοδότηση από την Ε.Ε., με σκοπό την προετοιμασία τους για μελλοντικά σενάρια, στα οποία η έμμεση ευρωπαϊκή χρηματοδότηση θα είναι στοχευμένη σε λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες ή θα υπάρχει χρηματοδότηση ειδικού σκοπού (π.χ. COVID-19).

Σχολιάζοντας τα ευρήματα της μελέτης, ο **κ. Γιώργος Παπαδημητρίου**, Διευθύνων Σύμβουλος της EY Ελλάδος, δήλωσε: «*Τα προγράμματα άμεσης χρηματοδότησης της E.E. συμβάλουν αποφασιστικά στην ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας, καθώς προάγουν την καινοτομία, την επίτευξη περιβαλλοντικών και κοινωνικών στόχων, αλλά και τη διεθνή συνεργασία. Η ενίσχυση της συμμετοχής των ιδιωτικών επιχειρήσεων στα προγράμματα αυτά, μέσα από την ανάληψη δράσεων όπως αυτές που προτείνονται στην παρούσα έκθεση, θα συμβάλει καθοριστικά στην άντληση μεγαλύτερων κεφαλαίων ως ποσοστό του ΑΕΠ της χώρας, αλλά και στον μετασχηματισμό της οικονομίας μας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητάς της, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει της μεγάλες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας και να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται*».

Ο **κ. Νίκος Βέττας**, Γενικός Διευθυντής του IOBE και Καθηγητής Οικονομικών στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ανέφερε: «*Ελπίζουμε πως η μελέτη θα είναι χρήσιμη σε επιχειρήσεις και άλλους παραγωγικούς και ερευνητικούς φορείς και θα συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομίας μέσω της έντασης χρήσης αυτών των δυνατοτήτων χρηματοδότησης. Είναι κρίσιμο ότι η επιτυχία σε αυτά τα προγράμματα προϋποθέτει λειτουργία σε ανταγωνιστικό επίπεδο στο επίπεδο της E.E., καθώς και διασύνδεση των ελληνικών επιχειρήσεων και φορέων που διεκδικούν τους πόρους με δίκτυα από άλλα κράτη-μέλη. Συνεπώς η επιτυχία στα προγράμματα είναι σύμφυτη με εξωστρέφεια και ανταγωνιστικότητα*».

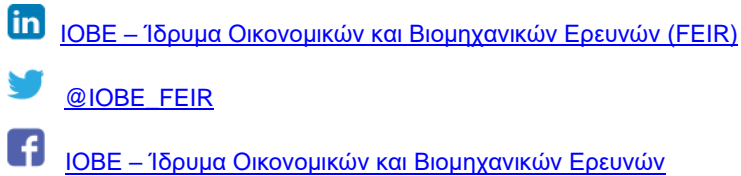
Το πλήρες κείμενο της μελέτης είναι διαθέσιμο στις ιστοσελίδες της [EY Ελλάδος](#) και του [IOBE](#).

-τέλος-

Βρείτε την EY στα social media:

Βρείτε το IOBE στα social media:

Σχετικά με την EY

Στην EY, σκοπός μας είναι η δημιουργία ενός καλύτερου εργασιακού κόσμου, παράγοντας μακροπρόθεσμη αξία για τους πελάτες μας, τους ανθρώπους μας και την κοινωνία, και οικοδομώντας εμπιστοσύνη στις κεφαλαιαγορές.

Αξιοποιώντας τα δεδομένα και την τεχνολογία, οι πολυσυνθετικές ομάδες μας, σε περισσότερες από 150 χώρες, οικοδομούν την εμπιστοσύνη μέσω της διασφάλισης της καλής λειτουργίας των επιχειρήσεων και βοηθούν τους πελάτες μας να αναπτυχθούν, να μετασχηματιστούν και να λειτουργήσουν αποτελεσματικότερα.

Μέσω των Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών, Νομικών και Φορολογικών Υπηρεσιών μας, καθώς και μέσω των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Εταιρικής Στρατηγικής και Συναλλαγών, οι ομάδες της EY θέτουν καλύτερες ερωτήσεις, για να καταλήξουν σε νέες απαντήσεις στα περίπλοκα ζητήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος μας σήμερα.

Ο όρος EY αναφέρεται στον παγκόσμιο οργανισμό, και μπορεί να αναφέρεται σε μία, ή περισσότερες, από τις εταιρείες μέλη της Ernst & Young Global Limited, καθεμία από τις οποίες αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Η Ernst & Young Global Limited, μια βρετανική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια εγγυήσεως, δεν παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες. Πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο που η EY συγκεντρώνει και χρησιμοποιεί τυχόν προσωπικά δεδομένα, καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των υποκειμένων σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων, είναι διαθέσιμα στον σύνδεσμο ey.com/privacy. Για περισσότερες πληροφορίες για τον οργανισμό μας, παρακαλούμε επισκεφθείτε το ey.com

Σχετικά με το IOBE

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (I.O.B.E.) είναι ιδιωτικός, μη κερδοσκοπικός, κοινωφελής, ερευνητικός οργανισμός. Ιδρύθηκε το 1975 με δύο σκοπούς: αφενός να προωθή την επιστημονική έρευνα για τα τρέχοντα και αναδυόμενα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, αφετέρου να παρέχει αντικειμενική πληροφόρηση και να διατυπώνει προτάσεις, οι οποίες είναι χρήσιμες στη διαμόρφωση πολιτικής.